

W literaturze ekonomicznej analizuje się rolę pokus i samokontroli w wyjaśnianiu zachowań ekonomicznych podmiotów. Z badań empirycznych nad podejmowaniem decyzji wynika, że decydenci (np. konsumenci czy władze państwowe) nie zawsze wybierają to, co sugerowałaby teoria racjonalnego wyboru. Do klasycznych przykładów należą: np. rzucanie nałogów, przechodzenie na dietę, ale i systematyczne oszczędzanie na emeryturę, czy też (czasowo-) spójna polityka podatkowa.

Projekt stawia sobie za cel odpowiedzieć na pytanie jaki wpływ na równowagę rynkową (tj. alokacje i ceny) ma niespójności czasowej decyzji i tzw. kosztowna samokontrola. Ponadto w ramach projektu planujemy stworzyć narzędzia pozwalających na numeryczną analizę takich gospodarek. Ten ostatni aspekt wyróżnia zastosowane podejście od innych spotykanych w literaturze, gdyż jak dotąd warunki na poprawne, numeryczne obliczenie optymalnych alokacji, alokacji w równowadze, czy wreszcie cen aktywów na rynkach z kosztownymi zobowiązaniami nie były znane.

W tym kontekście nasuwa się szereg pytań i hipotez, m.in. 1. w jaki sposób niespójność czasowa decyzji konsumentów (i związana z tym kosztowna samokontrola) wpływa na warunki niezbędne na istnienie równowagi doskonale konkurencyjnej, 2. w jaki sposób (numerycznie) obliczać ceny w dynamicznych gospodarkach z konsumentami cechującymi się niespójnością czasową decyzji, 3. czy i w jaki sposób rynek jest w stanie wycenić aktywa pozwalające na ograniczenie kosztownej samokontroli, 4. jak występowanie firm i oferowanych przez nich aktywów pozwalających na ograniczenie kosztów samokontroli wpływa na efektywność alokacji w równowadze, czy 5. jak parametry mierzące siłę niespójności czasowej decyzji lub siłę pokus wpływają na optymalne zachowanie konsumentów oraz 6. jak wpływają one na alokacje i ceny aktywów w równowadze dla konsumentów cechujących się awersją do niepewności (ang. ambiguity)?

Spełnienie celów poznawczych badania przyczyni się do lepszego zrozumienia mechanizmów rynkowych stojących za zachowaniami gospodarki z niespójnością czasową decyzji, ale i ilościowego (numerycznego) zrozumienia zagadnień gospodarczych, w których problem niespójności czasowej decyzji jest istotny. Do tych w szczególności należą: problem oszczędzania na emeryturę przy wykorzystaniu dostępnych na rynku aktywów, problem tzw. pułapek ubóstwa i rozwoju krajów "rozwijających się", czy także problem niezbędnych wydatków na ochronę środowiska naturalnego. W kontekście Polskim realizacja celów badania wpiszę się m.in. w dyskusję o wycenia aktywów i produktów związanych w dobrowolnym oszczędzaniem na emeryturę (IKE czy IKZE).